

URBAN EXPLORATION FOTOGRAFIE

Voorwoord

Wigo Worseling en Julius de Groot ontmoeten elkaar in 1993. Dat was het begin van een jarenlange vriendschap.

De interesse voor fotografie was bij beiden altijd al aanwezig en in 2006 zetten ze de eerste stappen in de wereld van *urban exploring photography*, in die tijd nog een redelijk onbekende wereld, waarin nog niet veel fotografen actief waren. Het was Julius die in 2006 als eerste met zijn camera op pad ging en een verlaten hoogoven in België bezocht. Julius, die werkzaam is in de staalindustrie, raakte gefascineerd door de verlaten wereld waarin hij zich die dag bevond.

Enthousiast vertelde hij zijn ervaringen van die dag aan Wigo en ze besloten om met een kleine groep fotografen dit verlaten hoogovencomplex te fotograferen. Een afspraak was snel gemaakt en dit zou voor Wigo de eerste kennismaking worden met *urban exploring*.

Samen zijn Wigo en Julius nu ruim tien jaar op zoek naar verlaten en vergeten plekken, ieder met een eigen voorkeur voor locaties. De interesse van Julius gaat vooral uit naar verlaten industriële complexen, terwijl Wigo enthousiast wordt van prachtige verlaten en vervallen kastelen, ziekenhuizen en woonhuizen.

Deze vorm van fotografie wordt ook wel *urbex* genoemd en is niet geheel ongevaarlijk, en zeker niet weggelegd voor iedere fotograaf. Het betekent in feite 'verkennen en onderzoeken van (stedelijke) bebouwing'. De fotografen zijn per definitie nieuwsgierig naar onbekende en vergeten plekken, en

dat zijn vaak gevaarlijke of verboden plekken. De mix van fotografie en spanning is voor hen de drijfveer. De fascinerende combinatie van vergankelijkheid, verval en nieuw leven levert bijzondere foto's op.

Veel locaties in dit boek zijn inmiddels verdwenen. *Urban explorers* vermelden bijna nooit de exacte naam en adres van een gefotografeerde locatie, een soort erecode. Wel worden verzonden namen gebruikt, meestal met een kleine verwijzing naar *iets* dat met de locatie te maken heeft, maar het is en blijft vaak een raadsel waar de foto's zijn genomen.

Ook in dit boek worden geen adresgegevens van de bezochte locaties vermeld. Hiermee wordt voorkomen dat fotografen massaal op zoek gaan en deze plekken overlopen worden, met alle gevolgen van dien. Door de groeiende populariteit van deze vorm van fotografie worden veel locaties door te veel fotografen bezocht. De buurtbewoners, beheerders of politie zien dit ook gebeuren en zorgen ervoor dat alle ingangen worden afgesloten of bewaking wordt ingehuurd, voornamelijk om ongelukken te voorkomen.

In 2015 heeft Wigo zijn boek *Exploring Urban Secrets – Abandoned and Forgotten* uitgebracht, een verzameling foto's van locaties uit diverse landen in Europa. Mede door het succes van dat boek krijgt het nu een vervolg met dit boek, waarin foto's van vergane glorie in België en Nederland verzameld zijn.

Forges de Clabecq - België

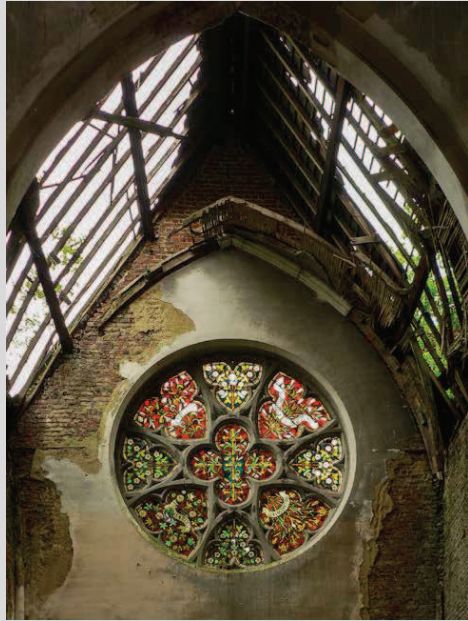
Hoogovencomplex Forges de Clabecq uit 1888 was eens de trots van de Belgische staalindustrie. Het lag op een 87 hectare groot terrein en was een zeer indrukwekkende locatie, waar 108 jaar lang staal werd gefabriceerd. In de gloriejaren werkten hier 6000 mensen.

De risico's en gevaren waren groot. Gemiddeld waren er per jaar twee doden en duizenden gewonden te betreuren. Veel arbeiders leden aan kanker. In de jaren 80 liet men nog elektrofilters installeren om de uitstoot van stof op te vangen. Er werd 7000 kg stof per dag opgevangen! Gedurende de voorafgaande honderd jaar is al dat stof gewoon over de streek uitgestrooid.

Na de oliecrisis van midden jaren 70 ging het snel achteruit met de staalindustrie. Begin jaren 90 dreigt dan de sluiting. De vakbonden, onder leiding van Roberto D'Orazio, gaan soms gewelddadig tekeer en houden onder andere een mars naar Brussel om sluiting tegen te gaan. Dat zal echter niet helpen. In 1997 is het faillissement een feit. Vanaf dan wordt het complex beetje bij beetje ontmanteld en gesaneerd. Dat saneren was een heel karwei, want de bodem was door de jaren heen enorm vervuild.

Deze locatie was voor ons een eerste kennismaking met *urban exploring*. Op deze plek is het allemaal begonnen en dat smaakte naar meer. De spanning om in de vroege ochtend ongezien het terrein op te komen, was te snijden. Eenmaal binnen de muren lag een verlaten industriële wereld voor ons open. Het leek alsof de laatste medewerkers plots waren vertrokken om nooit meer terug te keren. Alles lag nog in de werkplaatsen en de werkkleding hing al bijna tien jaar aan de kapstokken onder een dikke laag stof. Maar het meest indrukwekkende waren de grote hallen en natuurlijk de ovens zelf. Monsters die jarenlang zorgden voor vloeibaar staal dat verwerkt kon worden, maar die nu getemd waren, wachtend op de sloop.

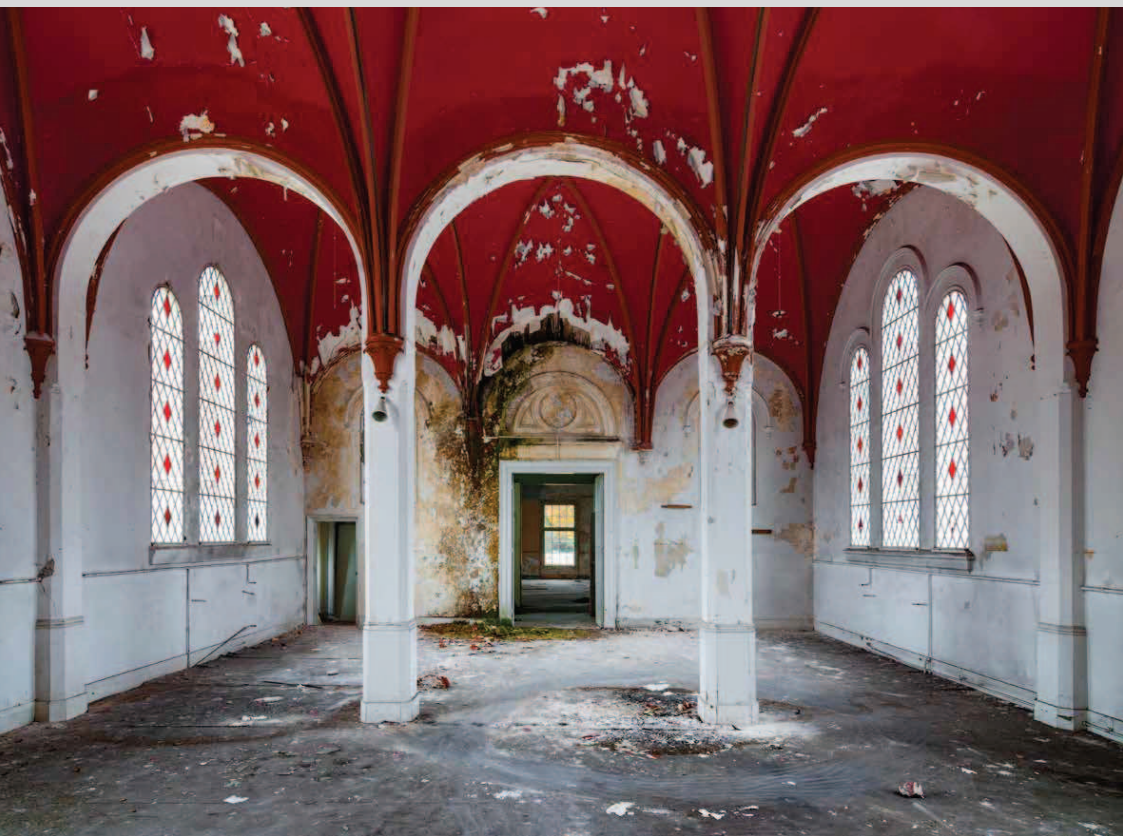

Church of Decay – België

Deze kerk is gebouwd in de negentiende eeuw, tegen een Romaanse toren die stamt uit de twaalfde eeuw. Al 25 jaar wordt de kerk niet meer gebruikt. Het gebouw liep flinke schade op tijdens een aardbeving op 8 november 1983. De schade voor de regio bedroeg 75 miljoen euro. Van de 16.000 beschadigde huizen werden er 129 onbewoonbaar verklaard. Na onderzoek bleek dat er in de kerk ook veel houtrot zat. Omdat renovatie te duur zou worden, besloot men begin jaren 90 de kerk om veiligheidsredenen voor bezoekers te sluiten.

We hebben meerdere pogingen ondernomen om deze kerk te kunnen bezoeken. Uiteindelijk lukte het ons dan toch om binnen te komen. Het was niet makkelijk en we moesten er flink voor klimmen, maar ten slotte stonden we dan toch in de kerk. Het verval was al overduidelijk aanwezig. Een klein deel van het stenen plafond was inmiddels door regenwater en de zwaartekracht naar beneden gekomen. De muren waren begroeid met mos, maar men heeft geprobeerd de biechtstoelen te redden door ze van de muur af te plaatsen. In een hoekje stonden allerlei beelden van Bijbelse figuren, wachtend op wat komen gaat. De kerk zal binnen afzienbare tijd gesloopt worden.

Provinciaal ziekenhuis Bloemendaal – Nederland

In 1849 werd dit provinciaal geneeskundig gesticht voor krankzinnigen geopend, aanvankelijk voor 250 patiënten, maar aan het einde van de negentiende eeuw is dat aantal al tot circa 1300 opgelopen.

Men maakte wel onderscheid tussen de patiënten: in de eerste plaats tussen mannen en vrouwen, verder tussen rustig, half-rustig en onrustig, en ten slotte ook nog tussen arm en rijk. De hogere klassen bewoonden fraai gemeubelde kamers aan de voorzijde, aten haute cuisine en hoefden niet te werken. De lagere klassen moesten kamers delen met elkaar, kregen schamele maaltijden en moesten werken om in hun levensonderhoud te voorzien. De slaapzalen voor de armlastige patiënten waren op de zolder. In 1986 werd besloten de kliniek te sluiten en de patiënten in kleinere instellingen elders onder te brengen. Het afzonderen van patiënten uit de samenleving werd als achterhaald beschouwd. Tussen 1987 en 2002 werd het aantal patiënten in de instelling afgebouwd en uiteindelijk kwam het provinciaal ziekenhuis leeg te staan.

Na een wandeling door het bos kwamen we aan bij een groot gebouw, dat aan de buitenkant al veel tekenen van verval liet zien. We waren verbaasd

dat de aftakeling na de zeven jaar dat het gesticht pas leegstond, zo duidelijk aanwezig was.

Het gebouw kenmerkte zich door hoge plafonds, lange gangen, donkere ruimtes en rotte vloeren. We troffen de isoleercellen aan, waar we toch een benard gevoel bij kregen, wetend dat daar mensen werden opgesloten en aan een ketting gelegd. Kleine donkere hokken zonder ramen, met ronde hoeken en een klein bovenlicht in het plafond.

Een aangename verrassing was de prachtige kapel met glas-in-loodramen, hoewel ook hier de tekenen van verval zichtbaar waren. Die middag werden we nog verrast door twee koperdieven, die meer van ons schrokken dan wij van hen, en troffen we op de zolder delen van een inventaris voor een wietplantage aan. Er zijn onbevestigde meldingen dat het er spookt; men beweert dat binnen en buiten het gebouw allerlei paranormale activiteiten zijn waargenomen.

Toen we het pand verlieten, bleef de gedachte aan de patiënten en hoe die hier behandeld werden, wel in ons hoofd rondspelen.